

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Drept
1.3 Departamentul	Drept privat
1.4 Domeniul de studii	Drept
1.5 Ciclul de studii	I - Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Drept

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Drept civil. Succesiuni și donații						
2.2 Titularul activităților de curs	Lector dr. Codrin Macovei						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lector dr. Mirela Carmen Dobrilă Drd. Oana Munteanu						
2.4 An de studiu	III	2.5 Semestru	5	2.6 Tip de evaluare	EXAMEN	2.7 Regimul disciplinei*	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					39
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					30
Tutoriat					1
Examinări					4
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual					94
3.8 Total ore pe semestru					150
3.9 Număr de credite					6

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	Drept roman Drept civil. Partea generală Drept civil. Persoanele Drept civil. Drepturi reale Drept civil. Teoria generală a obligațiilor Drept civil. Principalele contracte Teoria generală a dreptului
4.2 De competențe	Buna cunoaștere a instituțiilor studiate la materiile indicate anterior; buna utilizare a limbajului juridic

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Parcurgerea în avans a articolelor din Codul civil și/sau a normelor speciale care reglementează materia prezentată la curs
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Însușirea noțiunilor prezentate la curs

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	C.1. Înțelegerea noțiunilor de succesiune, devoluțiune a succesiunii și liberalitate; C.2. Capacitatea de a identifica textele de lege care reglementează aceste noțiuni; C.3. Capacitatea de a interpreta și aplica textul de lege; C.4. Capacitatea de a integra cunoștințele dobândite în ansamblul cunoștințelor de drept privat;
Competențe transversale	CT.1. Aplicarea noțiunilor învățate la materiile de drept civil din anii anteriori; CT.2. Capacitatea de a dezbate o moștenire; CT.3. Capacitatea de a redacta un testament; CT.4. Capacitatea de a interpreta și aplica textul de lege în anumite cazuri practice; CT.5. Compararea soluțiilor și metodelor adoptate de-a lungul timpului pentru reglementarea aceeași instituții; CT.6. Identificarea limitelor prezentei reglementări și redactarea de propuneri de <i>lege ferenda</i> ;

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	<p>Întrucât este o disciplină fundamentală în cadrul sistemului de drept continental-european, materia <i>Sucesiuni și Liberalități</i> are obiectivul primordial de a trata aceste instituții ale dreptului privat în spiritul logicii juridice analitice și jurisprudențialiste și în acela al sintezei de valori juridice universale.</p> <p>Dobândirea și aprofundarea de cunoștințe teoretice și practice în materia succesiunilor și liberalităților. Cursul își propune să prezinte <i>devoluțiunea succesorală</i> ca instituție juridică care permite determinarea persoanelor chemate să dobândească pe cale de moștenire întreg sau parte din patrimoniul unei persoane fizice decedate. Cursul abordează problematica temeiului care legitimează această transmitere și califică devoluțiunea ca fiind <i>legală</i> sau <i>testamentară</i>. Astfel, dacă legea este cea care stabilește persoanele, ordinea și cotele în care are loc transmiterea patrimoniului succesoral, suntem în prezența devoluțiunii succesoriale legale. Dacă transmiterea are ca fundament voința defunctului manifestată în vreuna din formele testamentare admise de lege, devoluțiunea moștenirii va fi testamentară.</p>
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizeze dezbaterile unei moșteniri; • redacteze un testament; • să interpreteze și aplice textul de lege în anumite cazuri practice; • identifice textele de lege care reglementează fiecare instituție în parte; • interpreteze și aplice textele de lege; • integreze cunoștințele dobândite în ansamblul cunoștințelor de drept privat.

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	ASPECTE INTRODUCTIVE PRIVITOARE LA SUCCESSIONI; DESCHIDEREA SUCCESSIONII	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1157- 1163
2.	CONDIȚIILE GENERALE ALE DREPTULUI DE MOȘTENIRE	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1163-1177
3.	REPREZENTAREA SUCCESORALĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1177-1182
4.	MOȘTENIREA LEGALĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp.1182-1194
5.	MOȘTENIREA LEGALĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp.1182-1194
6.	LIBERALITĂȚILE	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1195-1204
7.	CONTRACTUL DE DONAȚIE ȘI VARIETĂȚILE SALE	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1219-1236
8.	REGULI GENERALE PRIVIND MOȘTENIREA TESTAMENTARĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1236-1241

		dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	
9.	PRINCIPALELE DISPOZIȚII TESTAMENTARE	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1241-1271
10.	LIMITELE DREPTULUI DE DISPOZIȚIE ASUPRA MOȘTENIRII	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1204-1218; 1272-1301
11.	DREPTUL DE OPȚIUNE SUCCESORALĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1302-1314
12.	DREPTUL DE OPȚIUNE SUCCESORALĂ	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1314-1337
13.	TRANSMISIUNEA ACTIVULUI, PASIVULUI ȘI POSESIUNII MOȘTENIRII	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1337-1352
14.	INDIVIZIUNEA SUCCESORALĂ, ÎMPĂRȚEALA MOȘTENIRII, ÎMPĂRȚEALA DE ASCENDENT	Prelegerea care cuprinde expunerea temei, explicații și metode interactive de dialog cu studenții în jurul unor concepte, teorii și studii de caz.	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) RP pp. 1353-1382

Bibliografie

Referințe principale:

1. Fl.A. Baias, E. Chelaru, R. Constantinovici, I. Macovei (coord.), *Noul Cod civil, Comentariu pe articole*, ediția a 3-a, Ed. C.H. Beck, București, 2021;
2. Fr. Deak, R. Popescu, *Tratat de drept succesoral*, ed. a IV-a, actualizată și completată, 3 volume, Ed. Universul Juridic, București, 2019;
3. D. Chirică, *Tratat de drept civil. Succesiunile si liberalitățile*, ediția a 2-a revizuită, Ed. C.H. Beck, București, 2017;
4. M.D. Bob, *Probleme de moșteniri în vechiul și în noul Cod civil*, Ed. Universul juridic, București, 2012;
5. J. Kocsis, P. Vasilescu, *Drept civil – Succesiuni*, Ed. Hamangiu, București, 2016;

Referințe suplimentare:

1. Fr. Deak, *Tratat de drept succesoral*, Ed. Universul Juridic, București, 2002;
2. C. Macovei, *Drept succesoral. Moștenirea legală*, Ed. Universității Al. I. Cuza, Iași, 2006;
3. M. D. Bob (coord.), *Familie și moștenire în România*, Ed. Universul Juridic, București, 2016.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	ASPECTE INTRODUCTIVE PRIVITOARE LA SUCESIUNI; DESCHIDEREA SUCESIUNII	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative</i> , <i>practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back</i> , <i>de proiectare/planificare</i> , <i>de antrenare</i> .	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere) Vizită virtuală la muzeu: https://www.etsernitycemetery144.ro/cimitirul-eternitatea/film-prezentare/ Lectură introductivă: Johannes von Tepl, <i>Plugarul și moartea</i> , Ed Humanitas, București, 1997 / alternativ: Audio CD, EDITURA HUMANITAS MULTIMEDIA, în lectura lui Andrei Pleșu, 2011
2.	CONDIȚIILE GENERALE ALE DREPTULUI DE MOȘTENIRE	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative</i> , <i>practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back</i> , <i>de proiectare/planificare</i> , <i>de antrenare</i> .	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere)
3.	REPREZENTAREA SUCESORALĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative</i> , <i>practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back</i> , <i>de proiectare/planificare</i> , <i>de antrenare</i> .	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere)
4.	MOȘTENIREA LEGALĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative</i> , <i>practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back</i> ,	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere)

		<i>de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	
5.	MOȘTENIREA LEGALĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,2, capitolul specific, la alegere)
6.	LIBERALITĂȚILE	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
7.	CONTRACTUL DE DONAȚIE ȘI VARIETĂȚILE SALE	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
8.	REGULI GENERALE PRIVIND MOȘTENIREA TESTAMENTARĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)

9.	PRINCIPALELE DISPOZIȚII TESTAMENTARE	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
10	LIMITELE DREPTULUI DE DISPOZIȚIE ASUPRA MOȘTENIRII	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
11.	DREPTUL DE OPTIUNE SUCCESORALĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
12.	DREPTUL DE OPTIUNE SUCCESORALĂ	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)
13.	TRANSMISIUNEA ACTIVULUI, PASIVULUI ȘI POSESIUNII MOȘTENIRII	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)

		(întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	
14.	INDIVIZIUNEA SUCCESORALĂ, ÎMPĂRȚEALA MOȘTENIRII, ÎMPĂRȚEALA DE ASCENDENT	Activitatea de seminar se axează pe următoarele componente metodologice: <i>teoretice</i> (întrebări, teste grilă, scheme recapitulative), <i>demonstrative, practice</i> (spețe, modele de contracte), <i>feed-back, de proiectare/planificare, de antrenare.</i>	2 ore (Referințe 1,4, capitolul specific, la alegere)

Bibliografie

1. *Admitere in magistratura si avocatura. Ghidul candidatului 2019*, Autor : colectiv, editia a III-a, revazută și adăugită - OEPA. *Drept civil. Drept procesual civil. Drept penal. Drept procesual penal*, Ed. Universul juridic, București, 2019 ;
2. Viorel Voineag, *Teste grilă. Drept civil*, ediția a 2-a , ed. A IV-a, Ed. Juritest, București, 2017.
3. V. Stoica, L. Dragu, C. Fălcușan, *Teste grilă pentru admiterea în magistratură, avocatură și notariat*, Ed. Universul Juridic, București, 2010;
4. V. Stoica, L. Dragu, *Drept civil. Contracte speciale. Dreptul la moștenire. Probleme și exerciții practice pentru seminarii și examene*, ed. A II-a, Ed. Universul juridic, București, 2008.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Disciplina contribuie la formarea abilităților profesionale specifice în corelația cu standardele profesionale aplicabile profesiilor juridice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Asimilarea cunoștințelor și rezolvarea problemelor enunțate	Scris și Dialog	50%
10.5 Seminar	Însușirea deprinderilor de analiză și prezentare enunțate la curs, participarea la discuții, prezență activă	Scris și Dialog	50%

10.6 Standard minim de performanță

10 prezențe la seminar; minim nota cinci la seminar; minim nota cinci la examenul de semestru (oral și scris); activitatea de seminar va fi punctată doar în prima sesiune (ulterior, pentru a fi avută în vedere la nota finală, activitatea trebuie refăcută); suportul de curs nu poate asigura decât cel mult obținerea notelor anterior menționate.

Data completării
20.09.2023

Titular de curs

Lect. Dr. Codrin Macovei

Titular de seminar

Lect. dr. Mirela Carmen Dobriță

Drd. Oana Munteanu

Data avizării în departament
25.09.2023

Director de departament

Conf. Dr. Septimiu Panainte